

Asia: VN/882/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

MTK Keski-Pohjanmaan lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Lunastuslain uudistuksella olisi nyt mahdollista oikaista olemassa oleva vääryys ja lakkauttaa nykyisen lain mahdollistama laillinen ryöstö. Uudistusta on odotettu ja vaadittu jo pitkään. Maanomistaja ei saa käytännössä missään tilanteissa kunnollista korvausta lunastuslain piiriin kuuluvista maankäytön rajoituksista tai maansa totaalisista menetyksistä. Nyt olisi aika uudistaa laki vastaamaan kansalaisten oikeustajua. Tällä hetkellä maanomistajat pelkäävät lunastustoimenpiteitä ja se ei sovi hyvinvointiyhteiskunnan oikeusvaltioon.

Lunastuslain käyttäminen ansaintatarkoitukseen ei pitäisi olla mahdollista esimerkiksi kuntien tai kaupunkien yhteiskunnallisten toimijoiden taholta. Myös esimerkiksi voimajohtojen lunastuskäytäntö ja korvaustaso tulisi päivittää nykyaikaan. Ei voi esimerkiksi olla siten, että maanomistajat tuulivoimapuiston alueella saavat hyvää, tuottoon sidottua, vuosittaista vuokraa, kun taas ne maanomistajat, joiden maille tarvittavat siirtojohdot rakennetaan saavat lunastuslain mukaisen naurettavan kertakorvauksen. Mainitussa tapauksessa korvauksen tulisi myös olla muiden maanomistajien kaltainen maksettava vuosivuokra.

Lunastuslain uudistuksessa esitetty korotus lunastuskorvaukselle on täysin riittämätön. Korvauksen tulisi olla maan markkina-arvo + 25 %.

Asunto- ja elinkeinotakuun laajentaminen lunastustoimituksiin on hyvä asia. Jatkossa tulee aina arvioida muun muassa kaikki vero- ja transaktiokustannukset, mitä lunastukseen ja sen seurauksena tehtäviin maakaappoihin liittyy.

Arvonleikkaussäännöksestä tulee luopua kokonaan koska se ei ole oikeudenmukainen säännös.

Mikäli lunastustarkoitusta varten tarkoitettu hanketta ei toteuteta viiden vuoden kuluessa, omistajalla tulee halutessaan olla oikeus takaisinlunastukseen.

Yksittäisille lausunnonantajille suunnatut kysymykset

Kysymys työ- ja elinkeinoministeriölle, ympäristöministeriölle, liikenne- ja viestintäministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle sekä puolustusministeriölle:

Hallituksen esityksen luvussa 2.1.3. olevaan luetteloon sisältyy hallinnonalaanne kuuluvia säädöksiä, joiden nojalla voidaan myöntää lupa lunastaa toiselle kuuluva alue, perustaa alueeseen käyttöoikeus tai rajoittaa omistajan käyttövaltaa alueeseen. Näistä aiheutuvien korvauskysymysten käsittelemiseen sovelletaan lunastuslain säännöksiä. Ottaen huomioon lunastuslain korvausperusteisiin esitetyt muutokset, pidätkö lakien keskinäistä suhdetta toimivana vai tulisiko lakien välinen suhde järjestää nykyisestä poikkeavalla tavalla?

-

Kysymys Energiateollisuus ry:lle:

Hallituksen esityksen luvussa 4.2.2 on arvioitu lunastuslain korvausperusteiden tarkistamisesta aiheutuvia muutoksia voimansiirtohankkeiden edellyttämien alueiden lunastuskustannuksiin. Pidätkö mahdollisena, että lunastuslain korvausperusteiden muutokset vaikuttaisivat vapaaehtoisin kaupun hankittavien alueiden kauppahintoihin? Jos pidätte tätä mahdollisena, osaatteko arvioida eri verkonhaltijoiden vapaaehtoisin kaupun hankittavista alueista ja oikeuksista maksamien kauppahintojen ja korvausten kokonaismäärää?

-

Kysymys Suomen Turvetuottajat ry:lle

Hallituksen esitykseen sisältyy lakiehdotus turvesuon pakkolunastuksesta annetun lain 1 ja 2 §:n kumoamisesta. Oikeusministeriön käsityksen mukaan turvesuon pakkolunastuksesta annetun lain nojalla ei ole viimeisen 30 vuoden aikana myönnetty lupaa ottaa turvetta toisen alueelta. Pidätkö mahdollisena, että mainitun lain nojalla myönnettyjä lupia olisi edelleen voimassa?

-

Nyman Jan-Ove
MTK Keski-Pohjanmaa